

Nr. DCP 167/ Data: 11.03.2023

Către: Europa Liberă România**În atenția doamnei Anca Grădinaru Șerban****Răspuns solicitare informații**

Ca urmare a solicitării dumneavoastră, vă comunicăm următoarele:

În legătură cu detaliile referitoare la planificarea și asigurarea transportului aerian al Președintelui României și al delegației oficiale conduse de șeful statului cu ocazia vizitelor oficiale și de stat în Japonia și Singapore, precizăm că această activitate se realizează în baza unui contract de prestări servicii pentru executarea zborurilor speciale, încheiat în conformitate cu prevederile Regulamentului privind organizarea, pregătirea și executarea zborurilor speciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 755/1998, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, în baza prevederilor art. 15, lit. e) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 4, alin. (3) și art. 10 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, cu modificările și completările ulterioare, informațiile privind subiectul solicitării dumneavoastră constituie informații clasificate, potrivit legii și, în consecință, sunt exceptate de la accesul liber al cetățenilor, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare la acestea.

În ceea ce privește selecția aeronavei pentru executarea zborului special, precizăm că tipul aeronavei este stabilit în funcție de opțiunile disponibile și de specificul misiunii, care determină capacitatea de transport și raza de acțiune (scurt, mediu sau lung curier), iar Serviciul de Protecție și Pază verifică îndeplinirea condițiilor de siguranță și securitate aeronautică impuse de legislația aferentă executării zborurilor speciale.

Până în anul 2010, zborurile speciale au fost asigurate de Regia Autonomă Compania Română de Aviație ROMAVIA, înființată în baza Hotărârii Guvernului nr. 244/1991, structură abilitată să execute zborurile în folosul protocolului de stat. Din anul 2010, ROMAVIA a intrat în procedură de insolvență și nu a mai fost capabilă să execute zboruri speciale.

Ulterior, întrucât nu a mai existat o aeronavă destinată zborurilor speciale ale Președintelui României și ale celorlalți beneficiari, zborurile speciale au fost asigurate prin contractarea de servicii de la TAROM sau alți operatori aerieni români existenți pe piață, conform Hotărârii Guvernului nr. 755/1998, cu modificările și completările ulterioare. Acest fapt a determinat probleme în asigurarea de aeronave disponibile și costuri mari pentru instituțiile beneficiare.

Până în anul 2013, în bugetul Ministerului Transporturilor era prevăzută o alocare bugetară pentru menținerea în stare de operare a două aeronave din flota TAROM, în scopul executării

zborurilor speciale. Ulterior anului 2013, cele două aeronave au fost reintroduse în programul normal de zboruri al TAROM, situație care a generat incertitudine privind posibilitatea realizării transporturilor aeriene aferente deplasărilor oficiale și cheltuieli suplimentare pentru executarea zborurilor speciale, în momentul în care instituțiile aflate în drept solicitau prestarea serviciilor aferente de la operatorul național.

Astfel, având în vedere imposibilitatea suprapunerii programului de lucru al TAROM cu agenda de vizite oficiale care implica executarea de zboruri speciale, s-a ajuns în situația în care costurile unor deplasări către locații identice, pe coordonate similare, să varieze semnificativ și să depășească cu mult valoarea normală pentru călătoria respectivă.

Administrația Prezidențială a apelat la operatorul național TAROM pentru executarea zborurilor speciale până la începutul anului 2017. Ulterior, Administrația Prezidențială a fost nevoită să apeleze la alți operatori privați din cauza dificultăților de colaborare, apărute pe parcursul anului 2016, în stabilirea relațiilor contractuale cu TAROM. Aceste dificultăți au fost determinate, în principal, de următoarele motive:

- operatorul național nu putea asigura întotdeauna aeronavele solicitate pentru executarea zborurilor speciale conform calendarului deplasărilor externe oficiale ale Președintelui României;

- în același timp, costurile aferente executării zborurilor speciale erau mult mai mari față de cele standard, întrucât TAROM includea în facturile emise, pe lângă costul operării, și alte cheltuieli generate de scoaterea aeronavei speciale din programul operațional al companiei (cheltuieli financiare conexe determinate de modificările făcute de companie pentru poziționări/repoziționări aeronave, anulări și modificări capacitate, rambursări, DBC – Denied Boarding Compensation, marjă comercială suplimentară).

Administrația Prezidențială a fost preocupată, încă de la începutul primului mandat al domnului Klaus Iohannis în funcția de Președinte al României, de identificarea și operaționalizarea unei soluții optime pentru executarea zborurilor speciale pentru toți beneficiarii legali, ținând cont de faptul că lipsa unei aeronave dedicate transportului aerian al demnitarilor de nivel înalt generează probleme operaționale, ineficiență economică și mai ales prejudicii de imagine pe plan extern, în cadrul acțiunilor oficiale ale României.

Astfel, la data de 11 mai 2015, după sesizarea dificultăților impuse de lipsa unei aeronave destinate operării zborurilor speciale, Administrația Prezidențială a transmis Guvernului României un document conceptual numit Poziția Administrației Prezidențiale cu privire la transportul aerian al demnitarilor – înființarea unei structuri dedicate executării zborurilor speciale. Pe baza documentului întocmit de către Administrația Prezidențială, problematica asigurării zborurilor speciale a fost analizată în ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT) din data de 9 iunie 2015, care a aprobat înființarea unei structuri, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, pentru executarea zborurilor speciale.

Inițiativa Administrației Prezidențiale și hotărârea CSAT au determinat reluarea activității Comisiei interministeriale pentru negocierea achiziționării unei aeronave, a produselor și serviciilor aferente în scopul constituirii unei capacități destinate executării zborurilor speciale, înființate prin Decizia Prim-Ministrului nr. 472/2013, cu modificările și completările ulterioare.

După constatarea unor deficiențe procedurale și legale determinate de activitatea Comisiei menționate, Guvernul României a aprobat, în ședința din data de 4 mai 2016, Memorandumul cu tema: „Anularea Deciziei Prim-Ministrului nr. 472/2013 și înființarea unei comisii interinstituționale pentru coordonarea activităților necesare constituirii unei capacități aeriene destinate zborurilor speciale”.

Astfel, prin Decizia Prim-ministrului nr. 192/23.05.2016, a fost înființată Comisia interinstituțională pentru coordonarea activităților necesare constituirii unei capabilități aeriene destinate executării zborurilor speciale.

În consecință, ca urmare a activităților și demersurilor realizate în anii 2015 și 2016 de membrii Comisiilor interinstituționale înființate prin Decizia Prim-Ministrului nr. 472/2013, cu modificările și completările ulterioare, și prin Decizia Prim-Ministrului nr. 472/2016, pentru eliminarea disfuncționalităților apărute în modul de asigurare a executării zborurilor speciale, a fost elaborată Concepția pentru constituirea, în mod etapizat, a capabilității aeriene destinate executării zborurilor speciale. Această concepție, realizată cu implicarea activă a Administrației Prezidențiale, a fost aprobată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării în anul 2016 și vizează, în forma sa finală, constituirea etapizată și operaționalizarea unei capabilități sustenabile, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, destinate executării zborurilor speciale.

Constituirea capabilității destinate exclusiv executării zborurilor speciale, conform concepției aprobate de către CSAT, nu a fost inițiată până în prezent.

Departamentul Comunicare Publică

